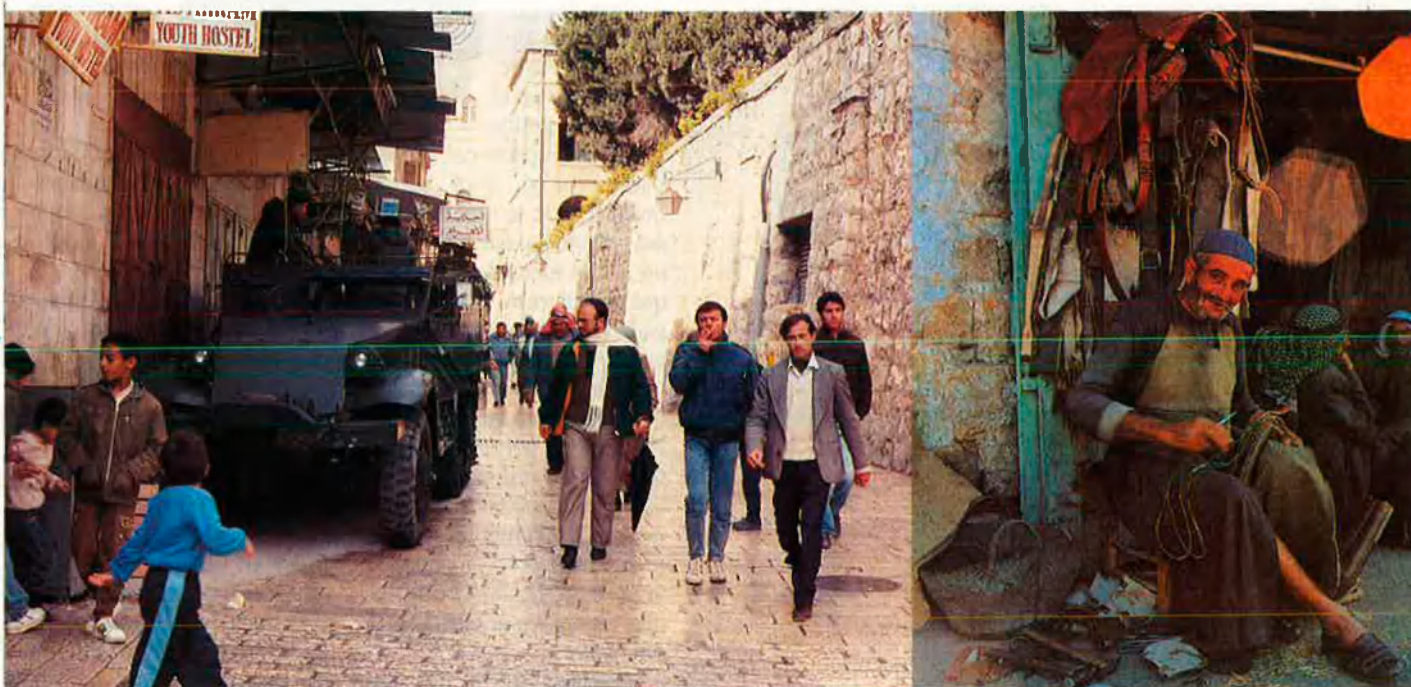

L'avanç del poder jueu

L'expropiació de Jerusalem

Una agència immobiliària dirigida per exponents del fanatisme israelià, i els seus clients —rics jueus americans—, va acaparant a poc a poc enormes parts de la ciutat més important de les religions monoteistes.

Jerusalem és des de fa segles l'escenari de nombrosos conflictes.

Una escala improvisada permet salvar les runes que s'acumunten enfront de la més exclusiva agència immobiliària del vell barri de Jerusalem. És una agència especialitzada en edificis històrics, esglésies i mesquites, dirigida per activistes jueus.

Són les oficines d'Ateret Cohanim, una rama de Gush Emunim, els fanàtics religiosos que pretenen que tot l'Israel bíblic ha de ser per als jueus.

Com a material de suport de les vendes, els representants de l'agència utilitzen tres plànols il·lustrats. L'un mostra la Ciutat Vella quan estava sota control de Jordània. El segon mostra els canvis que s'hi van produir amb l'ocupació d'Israel i el tercer evoca l'època d'Herodes, amb l'horitzó de la ciutat dominat per un reconstruït Temple de Salomó que destaca més que la cúpula islàmica de la Roca.

Aquest plànol d'una Jerusalem bíblica

és el que atrau els joves fanàtics que somien de redimir la ciutat, pedra a pedra, abans de l'adveniment del Messies.

Els americans rics que veuen amb bons ulls la possibilitat d'invertir en la Ciutat de David són acompanyats pel personal de l'agència a donar una volta especial. Comencen pel sanejat barri jueu on no es permet habitar a les famílies àrabs. Des d'allí creuen les fronteres invisibles que els separen de l'hospici de Sant Joan, propietat de l'església ortodoxa grega, que fa dos mesos va ser ocupat controvertidament pels jueus.

Després continuen la visita per seccions escollides del barri musulmà i tornen a la plaça oberta que s'estén sobre els fonaments de les cases mameluques del segle XIV, enderrocades per les autoritats israelianes després de la guerra de 1967.

En paraules d'un dels guies d'Ateret totes les propietats que es poden veure al llarg de la ruta són adquiribles, amb un

preu orientatiu d'eixida de 250.000 dòlars (25.000.000 pessetes aproximadament). "El meu rabí diu que és una *mizvha* (benedicció) comprar una casa ací i contribuir així a la redempció d'Israel. Compres una casa i no pots perdre res, véns a viure ací quan vols i Déu és feliç. Es poden comprar fins i tot les esglésies i les mesquites. Li sorprendria saber quants sacerdots estan disposats a vendre la seua església per tal d'obtenir uns quants diners".

La infiltració en el cor del barri musulmà empipa les famílies àrabs que hi són establertes i que encara no s'han recuperat dels enderrocaments i confiscacions de propietats que seguiren el 1967. "Els israelians entraren a la ciutat un dimecres i en dos dies enderrocaren completament el barri moro", recorda Haifa Khalidi, la família de la qual hi era propietària des de 1400.

"Després començaren a anivellar i netejar el lloc. Era una cosa terrible de veure.

Utilitzaven altaveus per a dir-nos que hi havia autobusos a disposició d'aquells que volgueren anar a Jordània. Ens negàrem a donar un sol pas, però n'hi havia altres que tenien por d'una matança". Els Khalidi hi van perdre mitja dotzena de propietats, incloent-hi un gran solar al nord de l'hort de les Oliveres que ara ocupa la Universitat Mormona. Els Khalidi van poder salvar moltes de les seues propietats, però n'hi hagué molts altres que tingueren una sort pitjor.

Un acusació corrent, negada per les autoritats. És que la municipalitat jueva ha

que comprà el contracte d'arrendament, en nom dels 150 ocupants de l'edifici, de 72 habitacions.

Els alarmats sacerdots cristians veien l'ocupació com un intent desesperat per part dels ocupats d'introduir-se a la força en el fins llavors sacrosant barri cristià.

L'església armènia diu que rep desenes de peticions cada any de part d'intermediaris que actuen en nom d'ocupants activistes que poden pagar els preus inflats per una propietat en el barri armeni. Un aspirant a comprador, Ariel Sharon, l'anterior i dur ministre de Defensa israelià, va

diners disponibles a mà perquè hi ha desenes de propietats que estan esperant que algú les compre. En el passat una dona podia passejar d'un cap a l'altre del barri antic sense por i, ara, comprem propietats per fer que els jueus se senten segurs a tot arreu".

Un dels èxits recents fou un edifici de 17 habitacions adquirit a un propietari cristià. Ateret els va fer les maletes i els comprà els bitllets per a Nova York. Una altra compra afortunada fou la galeria superior del Colton Souk, un edifici mame-luc renovat entre 1967 i 1977 pel comitè

Religions i finances es mesclen pels indrets de la ciutat de Jerusalem.

deixat deliberadament que moltes cases arriben a l'estat de ruïna per poder desallotjar les famílies àrabs.

"Diuen que volen renovar el sistema del clavegueram", diu un enginyer que treballa per al *trust* islàmic Wakf, administrat per Jordània. "Deprés cavem unes rases que deixen obertes durant els mesos d'hivern i, així, s'omplen d'aigua. Fou d'aquesta manera com una família àrab va perdre la seua casa perquè començava a inclinar-se".

Des d'aquest punt de vista, Ateret, que en principi era un grup messiànic marginal el 1978, pot tenir relació amb una estratègia del govern a llarg termini per a judeïtzar tot el que es puga la ciutat emmurallada.

Deprés de l'ocupació de l'hospici de Sant Joan, el mes d'abril, el govern israelià va haver d'admetre que havia aconseguit més de 3 milions de dolars (300.000.000 de pessetes) d'una companyia panamenya

oferir 4 milions de dòlars per un aparcament buit.

"La població cristiana de Jerusalem ha disminuït en un 40% des de 1967", diu un representant de l'església. "Si comencen a qüestionar la nostra presència física, ben prompte no quedarà ni un sol cristià".

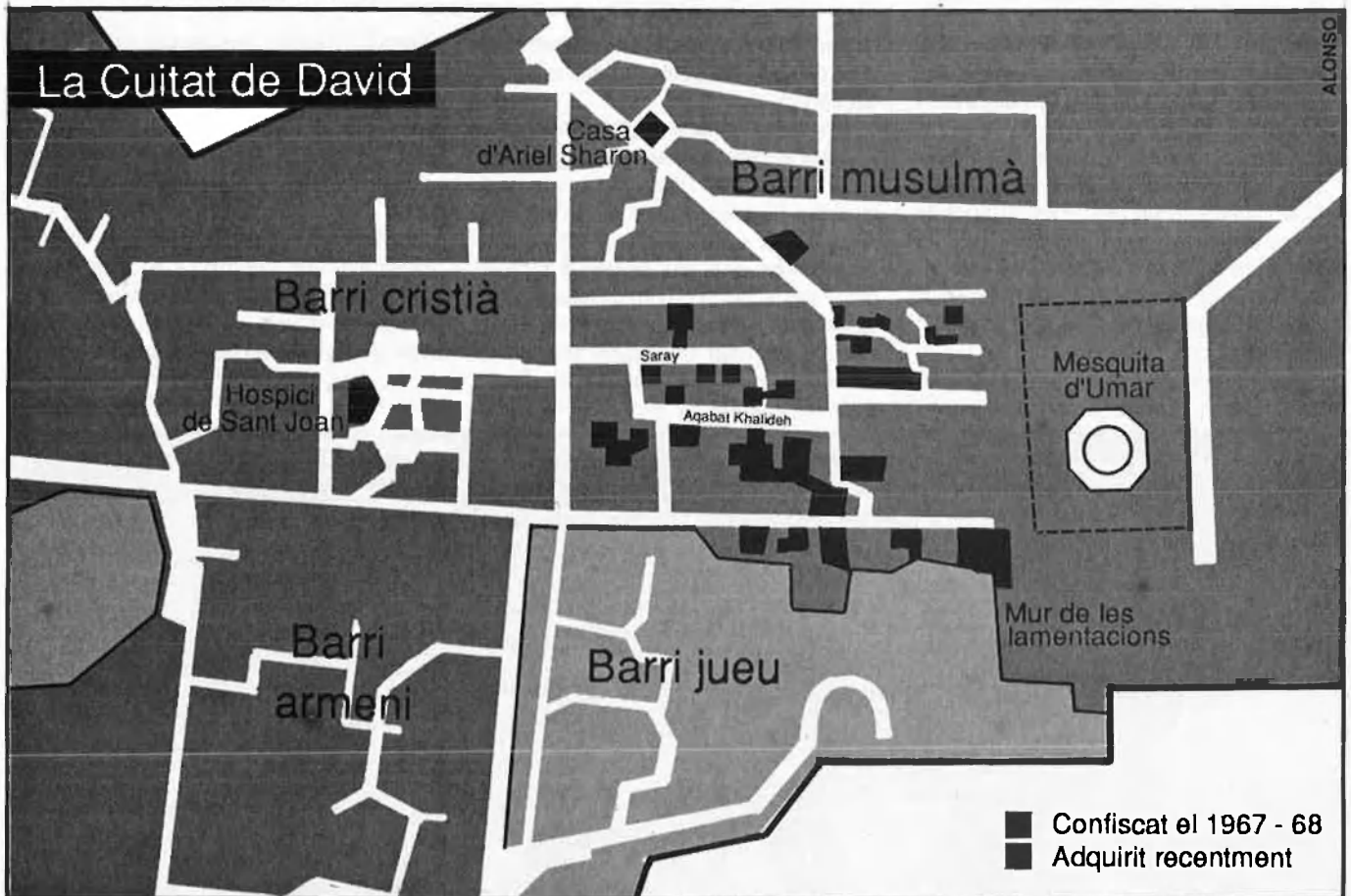
El *trust* islàmic estima que 44 propietats del barri musulmà han estat ocupades per colonitzadors des que Ateret i altres grups aliats incrementaren els seus esforços per "augmentar l'espiritualitat pública" a base d'assegurar el major nombre de propietats per als jueus als voltants de l'antic Temple de Salomon. La xifra exacta de les propietats que estan en mans dels ocupants és un secret perquè moltes romanen buides, però Ateret confirma que, cada vegada, negocia amb desenes de compradors alhora.

"El nostre objectiu és aplegar un fons de 3 milions de dòlars", explica un funcionari d'Ateret. "Necessitem tenir tots els

restaurador de la mesquita Al Aqsa.

Ateret té en Ariel Sharon un poderós aliat, que, al seu torn, també va comprar un apartament prop de la porta de Damasc, en ple cor del barri musulmà, el 1987. Com a antic ministre de Defensa té dret a protecció oficial les 24 hores del dia, protecció que inclou soldats armats en guàrdia permanent a la porta de sa casa -tot i que ell no hi és quasi mai- a costa del contribuent israelià.

Si bé els soldats ajuden a mantenir la pau, no poden garantir la seguretat física de tots els ocupants d'aquestes propietats. A començament d'any, un jueu americà, Danny Robbins, va ser apunyalat per l'esquena mentre passejava pel carrer amb el seu fill. Els metges van dir que hauria mort si el coltell haguera penetrat un mil·límetre més. Quan un altre jueu, Eliahu Amidi, va morir apunyalat en el barri musulmà el 1986, els colèrics ocupants es van dedicar a cremar cases àrabs

i van obligar moltes famílies a buscar refugi temporal en altres llocs de la ciutat.

"El nostre carrer, Aqabat Khalidi, ha estat el focus de les ocupacions perquè està prop del barri jueu i té moltes propietats que abans havien estat en poder dels jueus", va dir el president del comitè, Hail Sanduka.

L'intercanvi de llançament de pedres i còctels Molotov no és estrany perquè els jueus i els àrabs lluiten per un lloc per a viure en el carrer.

Els ocupants tenen el suport d'un financer jueu que parla àrab, Avraham Dweik, que busca famílies que puguin sentir-se temptades amb aquestes *gangués* finances. Zahira, una mare palestina amb 12 fills, viu en un pis de dues habitacions, situat entre la sinagoga i un grup d'ocupants, els Shuvu Banim. "Dweik ve dues o tres vegades a la setmana", ens diu. "Em diu, en àrab, que sóc una xicota molt bonica, que amb els diners que ell em donarà per la casa puc comprar-me'n una de nova. Però, ¿com puc vendre ma casa, la meua religió i la meua pàtria? ¿Per què, sinó, estem lluitant?"

Ahmed Hashini, un altre propietari empaïtat per Dweik, diu: "Es queda fora, al pati, cantant i cridant en àrab: ¿Ha pensat vendre la seua casa?, ¿per què seu ací, un

lloc humit que és dolent per a la seua salut? Li vaig dir que abans vendria la meua filla que la meua casa.

Aquests pocs metres són el lloc on vaig nàixer, on vaig pujar els meus fills".

La resistència als colons és dirigida pel comitè popular que ha obert un centre d'atenció diürn i una cafeteria en el carrer com a incentiu perquè les famílies hi romanguen, mitjançant el *trust* islàmic i l'O-AP, que ha amenaçat de mort qualsevol palestí que vengui la seua propietat als jueus.

La implacable pressió dels colons és una prova per a Sanduka que la coexistència pacífica entre les dues comunitats és encara un miratge. A curt termini pensa que l'herència islàmica i cristiana de la ciutat només pot ser salvada si els àrabs es preparen d'alguna manera per a igualar els colons, dòlar a dòlar, per evitar que propietats amb segles d'antiguitat caiguen en mans jueves.

"Els jueus creuen que fora d'ells ningú més té dret a viure allí", diu Adnan Hussein, funcionari del *trust* islàmic. "Però els musulmans hem tingut aquest dret des que Mahoma arribà ací i ascendí al cel, i això és el final de l'assumpte".

Shyam Batia / Observer
Trad.: Carme Martí Roig

Carta a Shyam Batia

Rere la polèmica provocada per la publicació d'aquest article, donem espai a la rèplica de l'alcalde de Jerusalem.

Siga quina siga la meua opinió sobre Ateret Cohanim, proteste pel punt de vista partisà amb què Shyam Bhatia presenta els dos corrents històrics de Jerusalem.

Permeteu-me contestar-ne almenys algunes. Es fals que la població cristiana de Jerusalem haja baixat en un 40% des de 1967. Si els cristians han abandonat la Ciutat Vella és perquè tant els particulars com les esglésies han venut o llogat moltes de les seues propietats als musulmans.

A més a més, com els jordans es van despreocupar del sistema de drenatge i clavegueram del barri antic de Jerusalem-nosaltres hem hagut d'adobar sistemàticament tota la infraestructura, a pesar que això significa una despesa enorme per a una ciutat pobra com Jerusalem.

Pel que fa a les esglésies i mesquites que estan en venda per part de "sacerdots que desitgen... fer-se amb una mica de diners" és també una cosa insultant, ignorant i falsa.

Teddy Kollek (alcalde de Jerusalem)